

The Photo-Atlas of Minerals op CD-ROM

The **Photo-Atlas of Minerals** is een CD-ROM, ontwikkeld door dr. Anthony R. Kampf en dr. George Gerhold, de foto's zijn van dr. Wendell E. Wilson en Louis Perloff; uitgegeven door The Gem and Mineral Council van het Los Angeles County Museum of Natural History, 1998, Engelstalig.

Deze CD-ROM bevat beschrijvende informatie voor alle op dit moment door de Commission of New Minerals and Mineral Names geaccepteerde mineralen en veel oude synoniemen en variëteiten. Daarnaast bevat hij, zoals de titel al suggereert, ruim 6500 foto's van zeer goede kwaliteit van een groot aantal mineralen. Ook is de uitspraak van de verschillende mineraalnamen (zij het in het Engels) opgenomen en kan bij de betreffende mineralen worden afgeluisterd. Deze CD-ROM is te bestellen bij het museum voor US \$ 49,95 plus US \$ 5,00 voor verzendkosten. De CD-ROM kan telefonisch worden besteld via 213-763-3328 (in de Verenigde Staten), of per e-mail via "mailto:jbrandt@nhm.org" jbrandt@nhm.org", of per post via The Gem & Mineral Council, Los Angeles County Museum of Natural History, 900 Exposition Boulevard, Los Angeles, CA 90007. Een bestelformulier voor bestelling per fax of post is te vinden op de speciale website (zie onderaan deze recensie voor het adres). Betaling kan per cheque of per creditkaart (Visa of Mastercard). Deze CD-ROM is alleen geschikt voor Windows machines. Systeemvereisten: PC minimaal 486 op 33 Mhz of hoger, 16 MB RAM geheugen, CD-ROM speler, geluidskaart, Windows 3.1, 95, 98 of NT, 24 bit grafische kaart en een muis. Aangezien de CD-ROM is ontworpen om te draaien in 24 bit (true color) is het belangrijk om de configuratie van het beeldscherm te checken. Dit gaf in het begin bij mij enige problemen, wat in 10 seconden opgelost was door de beeldscherm-settings te veranderen zoals aangegeven aan de binnenzijde van de hoes.

De simpele installatieprocedure wordt in het kort uitgelegd aan de binnenzijde van de hoes. Allereerst wordt er gevraagd om een aparte directory Notes aan te maken voor de installatie van de CD-ROM. Deze kan later worden gebruikt om zelf aantekeningen te maken bij de diverse mineralen. Om de CD-ROM te installeren hoeft je niet meer te doen dan de CD-ROM in de speler te brengen en via de optie Uitvoeren het Setup-programma te laten lopen. De rest wijst zich vanzelf.

Via de website is ook technische ondersteuning aanwezig in geval van problemen (men moet wel eerst on-line registreren).

Bij het opstarten van de CD krijg je een beginscherm waar je kunt kiezen uit een aantal opties: **Instructions, The Minerals, Glossary of Mineral Terms, Identification Game, Slide Show** en **Credits**. Als je voor de eerste keer met deze CD werkt is de

Instructions-sectie zeer verhelderend. Aan de hand van duidelijke voorbeelden van de CD zelf en met behulp van uitleg in kleine vensters bij elk mogelijk commando worden alle mogelijkheden van deze CD doorgenomen. Binnen een kwartier voel je je al helemaal thuis in de basismogelijkheden van deze CD. Een duidelijker instructie voor CD-ROM's ben ik tot op heden nog niet tegengekomen.

De sectie **The Minerals** geeft je twee mogelijkheden om verder te gaan. Je kunt alle mineralen (met en zonder foto's) of alleen de mineralen met foto's oproepen. Je kunt mineralen selecteren op naam, maar ook op diverse eigenschappen, zoals synoniemen of variëteitnaam, Strunz-systeem, in het mineraal aanwezige metalen, locatie, kristalsysteem, hardheid, soortelijk gewicht en glans.

Ook combinaties zijn mogelijk. Voor de mineralen zonder foto's krijg je een informatieblad van het mineraal met daarop alle bekende gegevens. Diverse gegevens zijn aangegeven in blauw. Dit geeft aan dat er aanvullende informatie beschikbaar is over deze term in de **Glossary of Mineral Terms**. Deze kunnen worden opgeroepen door op het woord te klikken met de muis. In een apart venster wordt dan tekst en uitleg gegeven, eventueel aangevuld met verduidelijkende tekeningen (vooral over kristalstructuren en kristalvormen). Als je een mineraal met foto's oproept, krijg je allereerst een foto aan de linkerzijde van het scherm met daarnaast algemene infor-

matie zoals chemische formule, Strunz-nummer, oorsprong van de naam en synoniemen en variëteiten. Als je op de naam bovenaan het scherm klikt krijg je de uitspraak van de naam (in het Engels) te horen. Een tweede tekstschermd geeft je de fysische eigenschappen zoals kleur, streep, glans, hardheid, breuk, splijting en soortelijk gewicht. Het derde tekstschermd geeft de kristallografische eigenschappen zoals kristalsysteem, (ruimte)groep, tweelingen, eenheidscel-gegevens (lengtes van de diverse assen en de hoeken tussen de assen) en een beschrijving van de habitus. De laatste optie geeft je een overzicht van de overige foto's van dit mineraal. Door met de muis op een fotootje te klikken krijg je de foto groot op je beeldscherm. Dan pas verschijnt ook het maatstreepje voor de grootte van de kristallen. Dit is helaas afwezig bij de beginfoto naast de tekst. Een ander klein minpuntje is dat bij foto's, gemaakt door een microscoop, alleen een symbooltje voor de microscoop staat aangegeven maar geen maatstreepje meer, zodat je moet raden naar de grootte van de objecten die je ziet. Een handigheidje hier is gekoppeld aan de vindplaats. Als je met de muis op de vindplaats drukt krijg je een overzichtskaartje waar de betreffende locatie op onze aardkloot te vinden is. Dat geeft je ruwweg een idee waar je de locatie moet zoeken, niet meer dan dat.

De **Glossary of Mineral Terms** is niet alleen te gebruiken vanuit **The Minerals** als extra hulpje, maar kan ook onafhankelijk worden gebruikt. Na het opstarten krijg je een alfabetische lijst van termen waaruit je kunt selecteren met behulp van je muis. Waar nodig zijn in de uitleg gebruikte termen die ook in de Glossary zijn opgenomen in blauw aangegeven en met een druk op de knop van de muis zijn ook deze dan weer op te roepen. Waar nodig zijn ook verduidelijkende tekeningen of foto's opgenomen. Enkele voorbeelden: de term botryoidal, waar je een foto van smithsoniet krijgt ter verduidelijking; bij het opvragen van cubic system krijg je naast een korte uitleg van het systeem een tekening van een kubus en op een

volgend scherm kun je ook de verschillende vormen bekijken, zoals de octaëder en dodecaëder, gebaseerd op de indeling in de diverse ruimtegroepen (gebruikt voor de indeling van kristalstructuren op basis van aanwezige symmetrie-elementen in de eenheidscel). Je kunt hier ook de verschillende samenhangende kristalvlakken laten oplichten door op de Miller-indices te klikken.

Hoewel de termen, opgenomen in deze Glossary, beperkt zijn tot voornamelijk termen die direct verband houden met mineralen en hun eigenschappen, is dit toch een handig hulpmiddel. Als extraatje is er onder **Identification Game** een spel opgenomen voor 1 tot 3 spelers, waarbij het de bedoeling is om mineralen te identificeren. Hierbij kun je gegevens opvragen ten koste van punten, of je kunt zelf gaan zoeken op de CD; er worden dan punten afgetrokken, afhankelijk van de tijd die je aan het zoeken besteedt. Er zijn drie niveaus met 20, 30 of 50 punten per mineraal als beginscore. Best pittig om te spelen, maar zeer leerzaam.

De laatste optie is de **Slide Show**. Hier kun je de CD zelf willekeurig foto's laten vertonen voor een vooraf opgegeven tijd, of je kunt je eigen shows met zelf geselecteerde mineralen samenstellen. Een leuk extraatje voor als je eens visite hebt of voor demonstraties op beurzen en verenigingsavonden als je een PC ter beschikking hebt. Al met al een CD-ROM waar ik zelf heel blij mee ben. Ik moet bekennen dat ik tot op heden nog nooit zo'n complete CD-ROM met zoveel gegevens en schitterende foto's ben tegengekomen voor ook nog een zeer schappelijke prijs, 50 dollar is deze CD-ROM meer dan waard.

Een echte aanrader voor iedereen met een PC en een interesse voor mineralen. Van een internetvriend heb ik begrepen dat deze CD-ROM onder Virtual PC ook op een Macintosh zou kunnen draaien.

Dit heb ik alleen zelf nog niet bevestigd kunnen krijgen. Voor geïnteresseerden is er een speciale website waar men zelf een voorbeeld van deze CD-ROM kan bekijken: <http://www.lam.mus.ca.us/~gmc/CD-ROM.htm>. Deze geeft een goed idee hoe de CD-ROM eruit ziet.

Theo Klopprogge